

Andrius Bielskis, MRU

Misinterpretuojant Aristotelį: geriausios politinės santvarkos problema.

Aristotelio tyrinėtojai gyvai diskutuoja ir nesutaria dėl to, kokią politinę santvarką Aristotelis laikė geriausia. *Nikomacho etikoje* jis teigia, kad tai monarchija (VIII,10, 1160a35–36). Tas pat teiginys, nors ir ne taip griežtai, kartojamas *Politikoje* (III, 18, 1288a15–18). Vis dėlto VII-oje *Politikos* knygoje Aristotelis teigia, kad geriausias *polis* yra labai panašus į *politeia*, t. y. į tokią santvarką, kurioje piliečiai valdo ir yra valdomi paeiliui. Atsižvelgiant į Aristotelio filosofinį *polio* apibrėžimą (tai „yra lygių (τῶν ὁμοίων) asociacija siekiant kuo geresnio gyvenimo“), o „geriausia (τὸ ἄριστον) yra laimė (εὐδαιμονία), o tai yra [etinis] tobulumas (ἀρετῆ) ir jo tobulas (τέλειος) aktualizavimas (ἐνέργεια) ir [jo] panaudojimas (χρῆσις)“ (*Pol.* VII, 1328a35–3)) ir jo argumentą dėl gero žmogaus ir gero piliečio santykio, pranešime įrodinėsiu, kad geriausia konstitucija yra ir turėtų būti *politeia*. Vis dėlto tokios argumentacijos nepakanka, jei norime išgelbėti Aristotelį nuo jo ksenofobiško, aristokratiško ir seksistinio šališkumo. Turime toliau dekonstruoti Aristotelį, norėdami parodyti, kad aštrus *oikos* ir *polio* atskyrimas, o taip pat pirmojo (t. y. ūkio) vertikalumo teigimas yra filosofiskai nepagrįstas ir prieštarauja jo filosofinei-metodologinei teleologijos sampratai.